

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1

TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó

Teljesítési dokumentáció

GYERMEKMEGISMÉRÉS

V. MODUL

A TANÍTVÁNYOKKAL KAPCSOLATOS ISMERETEKET, TAPASZTALATOKAT, ÉRZELMEKET HOGYAN LEHET

"HASZNOSÍTANI" A TANÍTÁSBAN

TÁMOP 3.1.1. IV. RÉSZ

BUDAPEST, 2010. OKTÓBER 29.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

I. A FOGLALKOZÁS ADATAI

Ajánlott időkeret	135 perc
A modul közvetlen célja	Annak tudatosítása, hogy a gyerekek, megismerése segíti az osztályfőnököt a diákokkal való együttműködésben.
A modul témái, tartalma	Az eddig tanult ismeretek tudások elmélyítése, alkalmazása
Megelőző tapasztalat	saját iskolai élmények, az első három modul
Ajánlott továbbhaladási irány	További ilyen irányú tanulmányok, hospitálások
A kompetenciafejlesztés fókuszai	önállóság, tolerancia, önbizalom, kritikai gondolkodás, alkalmazás
Kapcsolódási pontok	Más kurzushoz: Pszichológiai, didaktikai, pedagógiai ismeretek Modulokhoz: Értékelés (1. 2. 3. 4), Pedagógus szerepek (1. 2. 3. 4. 5) Gyermekmegismerés (1.2.3.4)
Támogató rendszer	A hallgatók csoportos, páros vagy egyéni munkaformában dolgoznak.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

II. MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

IDŐFELHASZNÁLÁSSAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK

A foglalkozást lehetőleg szünet nélkül tartsuk meg.

AZ EGYES TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS JAVASLATOK (CSOPORTOK, MUNKAFORMÁK, MÓDSZEREK)

A témát kooperatív módszerekkel dolgozzuk fel. Alkossunk véletlenszerűen négy-öt fős heterogén csoportokat. A kooperatív foglalkozásokon használt módszereket, a tevékenységek szervezésének konkrét lépéseit a mellékletben ismertetjük.

DIFFERENCIÁLÁSSAL KAPCSOLATOS JAVASLATOK

A foglalkozás egy részében a munka, érdeklődés szerinti csoportokban zajlik.

TÉR, TEREMELRENDEZÉS, TEREMIGÉNY

A foglalkozáshoz olyan terem szükséges, amelyben mozgatható asztalok vannak, és el tudunk helyezni öt-hat darab négyfős csoportot.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

A FOGLALKOZÁS MEGTARTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK, ANYAGOK

Csomagolópapírok, színes filctollak és blue-tack

SPECIÁLIS JAVASLATOK AZ ÉRTÉKELÉSEL KAPCSOLATBAN

A foglalkozás során bármikor, amikor alkalom adódik, adjunk a hallgatónak személyes visszajelzéseket, megerősítéseket. Kísérjük figyelemmel a csoportmunka közben elhangzottakat, és emeljük ki a fontos gondolatokat.

A MODUL MELLÉKLETEI (FELSOROLÁS)

Pedagógus-melléklet

- Az AKG pedagógia programja
- Zsuzsi története

Ajánlott irodalom:

Fehér Márta: Például című kötetből az alábbi fejezeteik:

- A személyes kapcsolatteremtés
- A patrónus

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

- Segítő párrendszer
- Lakva ismerjük meg egymást!
- Voltaképpen mi is a cél?
- Két osztályfőnök egy csárdában
- Emberi kapcsolatok olvasásra

Van más megoldás is című kötetből:

- A patrónus
- Az osztályfőnök feladatai
- Művészeti nevelés
- Problémafeltárás a Novusban
- Thomas Gordon: T.E.T.
- Molnár Edina: Egy iskolai konfliktus elemzése (UPSZ 2001/május)
- Szekszárdi Júlia: A konfliktus kezelés gyakorlata (UPSZ 2001/május)
- Oláh Erzsébet, Zsidi Zoltán: Mit tehet az osztályfőnök 9-26. oldal
- Fehér Márta szerkesztette: Szabályok az iskolában 67. oldal

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

Diákmelléklet:

Az AKG pedagógia programja

Zsuzsi története

Ajánlott irodalom:

Fehér Márta: Például című kötetből az alábbi fejezeteik:

- A személyes kapcsolatteremtés
- A patrónus
- Segítő párrendszer
- Lakva ismerjük meg egymást!
- Voltaképpen mi is a cél?
- Két osztályfőnök egy csárdában
- Emberi kapcsolatok olvasásra

Van más megoldás is című kötetből:

- A patrónus
- Az osztályfőnök feladatai
- Művészeti nevelés
- Problémafeltárás a Novusban

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

Thomas Gordon: T.E.T.

Molnár Edina: Egy iskolai konfliktus elemzése (UPSZ 2001/május)

Szekszárdi Júlia: A konfliktus kezelés gyakorlata (UPSZ 2001/május)

Oláh Erzsébet, Zsidi Zoltán: Mit tehet az osztályfőnök 9-26. oldal

Fehér Márta szerkesztette: Szabályok az iskolában 67. oldal

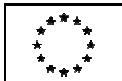
K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

III. MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Kapcsolat az osztályfőnökkel					
A	Minden hallgató írja le, jellemezze valamelyik osztályfőnökével való kapcsolatát	- kritikai gondolkodás - önismeret - önálló gondolkodás	- egyéni munka	- papír - íróeszköz	
B	Az ablak módszert használva beszéljék meg közösen a kapcsolatok általánosítható jellemzőit /Segítség: megismerte-e a családot; beszélgetett-e a tanítványával négy szemközt; beszélgetett-e a családdal négy szemközt; ismerte-e tanítványai képességeit, tanulási stílusát, tanulási erősségeit, nehézségeit; tudott-e az egyéni és az osztálybéli konfliktusokról és kezelte-e ezeket, tudott-e segíteni a pályaválasztásban stb./	- empátia - együttműködés - információkezelés	- kooperatív csoport - ablak	- papír - íróeszköz - saját jegyzet	- papír - íróeszköz - saját jegyzet
C	Az egész csoport csoportforgóval egy plakátra gyűjtse össze a különböző kapcsolatok jellemzőit. Amennyiben szükséges, egészítsék ki. A második foglalkozás jegyzeteit is használják.	- problémakezelés - kritikagondolkodás	- csoportforgó - frontális	- saját jegyzet - csomagoló papír - íróeszköz	- saját jegyzet - csomagoló papír - íróeszköz
I/b					
A					
B					
C					

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő képességek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
I/c					
A					
B					
C					
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Az osztályfőnök feladatai, tevékenységei					

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
A	<p>Az osztályfőnöknek annyi feladata, tevékenysége van, amennyit talál magának ill. amennyit elvárnak a szülők, az iskola vezetése, a fenntartó és az oktatási törvény. A hallgatók olvassák el a mellékletben az AKG pedagógia programjából vett részt, amely a patrónus (10-12 gyerek osztályfőnöke) kötelességeit írja le. / Nyilván ezt 30 fős osztály vezetőjeként nem lehet véghez vinni./</p> <p>A hallgatók páros munkával írjanak össze legalább tízféle osztályfőnöki tevékenységet.</p> <p>/Segítség: kapcsolattartás a gyerekekkel a tanítványok sok szempontú, sokoldalú megismerése segítség nyújtás az önismeret fejlesztésében kapcsolattartás a szülői házzal kapcsolattartás a gyereket tanító tanárokkal Segítségnyújtás a tanulásban Segítségnyújtás a beilleszkedésbe (iskola, osztálytársak) segítség nyújtás az osztálytársakkal való kapcsolatok kiépítésébe tanulási képességek, kompetenciák fejlesztése szociális képességek, kompetenciák fejlesztése az erős intelligencia területek használata, a gyengébbek fejlesztése Segítségnyújtás erkölcsi, etnikai kérdésekben Segítségnyújtás társadalmi kérdésekben, való eligazodásban Segítségnyújtás a tanulási stratégiák kialakításában segítség nyújtás az élet stratégiai kialakításában segítség nyújtás a tantárgyakon kívüli ismereteket, tudások megszerzésében osztályfőnöki óra megtartása segítség nyújtás a konfliktusok kezelésében hagyományok ápolása csoportdinamika segítség nyújtás és megszervezése különböző szabadidős tevékenységeknek/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - önálló gondolkodás - együttműködés - kritikai gondolkodás 	<ul style="list-style-type: none"> - egyéni munka - páros munka 	<ul style="list-style-type: none"> - saját jegyzet - papír - íróeszköz - melléklet 	<ul style="list-style-type: none"> - saját jegyzet - papír - íróeszköz - melléklet

PROJEKT MEGNEVEZÉSE: 21. SZÁZADI KÖZOKTATÁS - FEJLESZTÉS, KOORDINÁCIÓ (TÁMOP - 3.1.1.-08/1-2008-0002)

FŐKEDVEZTMÉNYEZETT: EDUCATIO TÁRSADALMI SZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.

A PROJEKT AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL, AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP, AZ EURÓPAI RÉGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP ÉS A MAGYAR ÁLLAM TÁRSFINANSZÍROZÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Mindenki válasszon a felsoroltak közül egy olyat, amelynek diákként részese volt. Írja le, hogy az osztályfőnöke, hogyan látta el az adott tevékenységet. Fogalmazza meg, hogy az osztályfőnökének melyek voltak azok a vele kapcsolatos ismeretei / tudásai, amelyek segítették a probléma megoldását, feloldását.</p> <p>Ezután csoportos munkában a háromlépcsős interjú segítségével mutassák be egymásnak a történeteiket és értékeljék közösen a megoldásokat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kritikai gondolkodás - érvelő kritika - önismeret - együttműködés - egymásra figyelés 	<ul style="list-style-type: none"> - egyéni munka - kooperatív csoport munka - háromlépcsős interjú 		
<p>PROJEKT MEGNEVEZÉSE: 21. SZÁZADI KÖZOKTATÁS - FEJLESZTÉS, KOORDINÁCIÓ (TÁMOP - 3.1.1.-08/1-2008-0002) FŐKEDVEZMÉNYEZETT: EDUCATIO TÁRSADALMI SZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT. A PROJEKT AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL, AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP, AZ EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP ÉS A MAGYAR ÁLLAM TÁRSFINANSZÍROZÁSÁVAL VALÓSUL MEG.</p>					

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
C	<p>A hallgatók párban dolgozzanak. Képzeljék el, hogy már egy éve együttműködnek osztályfőnökként egy osztállyal. Az osztályukban lévő gyerekekkel különböző események történeke. Segítenie kell ezek megoldását/feloldását. Milyen a gyerekekkel kapcsolatos ismeretekre van szüksége ahhoz, hogy segítsen? (Hogyan beszélgetne el az adott problémáról a gyerekekkel), Mit tanácsolna szaktanár kollégájának? Mielőtt ezeket, az eseteket a hallgató végig gondolná, kérjük olvassa el, hogy mit ír Thomas Gordon arról, hogy hogyan kell szólni a gyerekekhez</p> <p>„ Te és én kapcsolatban élünk, ez nekem értékes és szeretném fenntartani. Mindemellett mindketten külön személyek vagyunk, ki-ki a maga egyéni igényeivel és azzal a jogával, hogy megpróbálja kielégíteni ezeket az igényeit. Igyekszem őszintén elfogadni magatartásodat, amellyel igényeid kielégítésére törekszel vagy amikor gondod van igényeid kielégítésével. Amikor megosztod velem problémáidat, igyekeznél fogok elfogadóan és megértően meghallgatni az - ügy, hogy inkább megkönnyítsem számodra, hogy meglegd saját megoldásod -, semhogy a sajátjaimra szoktassalak. Ha így teszünk, teljesülnek kívánságaid, de az enyémeke ugyanígy, senki sem lesz vesztes, mindketten nyerünk.”</p> <p>Az első órában tanító kollégák arról panaszkodnak, hogy Vivi -tizedikes diák- mindig elkésik az órától; Már sok mindennel próbálkoztak, de semmilyen eredményt sem sikerült elérniük Borcsi hetedik. Minden órán jegyzetelés és a feladatokkal való foglalkozás helyet rajzol. Hiába kéri a tanárok, hogy figyeljen. Igaz, hogy az eredményei ennek ellenére jók.</p> <p>Évi minden szünetben egyedül van. Hiába próbál valamelyik csoporthoz csatlakozni, a gyerekek elfordulnak tőle, és ahogy arrébb áll, hallhatóan róla beszélgetnek, pletykálgodnak.</p> <p>Janka ötödikes. Nagyon lassan érti meg, fogja fel a tananyagot és nagyon lassan, szinte olvashatatlanul ír. A csoportját kifejezetten gátolja a munkában. Mire elolvassa a saját részét, - amit azután el kellene magyaráznia a társainak-, a többiek már rég mindennek készen vannak.</p> <p>Lali tizenegyedik. Többszöri felszólításra sem adta be a család történetével foglalkozó házi dolgozatát. Ha ezt nem fogja elkészíteni, az év végén eggyel rosszabb osztályzatot kap.</p> <p>Az osztályban már hetedik óta az a szokás, hogy megünneplik egymás születésnapját. A tanév elején mindenki kihúzza egyik osztálytársának a nevét, és majd az adott alkalommal megtartja a társának a születésnapját. Ez a szokás már három éve tart. Amikor Dórirra került volna a sor, előtte pár nappal Dóri balhézni kezdett. Elege van az egészből, nem hajlandó megtartani a társa születésnapját.</p> <p>Segítséget a mellékletekben lehet találni</p> <p>Néhány vállalkozó páros jelenítse meg megbeszélésüket a tanítvánnyal vagy a szaktanárral. A megjelenítés lehet előadás, vers, zenés, rajzos, színjátszós vagy pantomim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - probléma megoldó gondolkodás - alkalmazás - szakismeret 	<ul style="list-style-type: none"> - páros munka - egyéni jegyzetelés 	<ul style="list-style-type: none"> - saját jegyzet - szakirodalom 	<ul style="list-style-type: none"> - szakirodalom

PROJEKT MEGNEVEZÉSE: 21. SZÁZADI KÖZOKTATÁS - FEJLESZTÉS, KOORDINÁCIÓ (TÁMOP - 3.1.1.-08/1-2008-0002)
 FŐKEDVEZMÉNYEZETT: EDUCATIO TÁRSADALMI SZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.
 A PROJEKT AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL, AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP, AZ EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP
 ÉS A MAGYAR ÁLLAM TÁRSFINANSZÍROZÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/b					
A					
B					
C					
II/c					
A					
B					
C					
II/d					
A					
B					
C					
II/e .					
A					
B					
C					
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Összefoglalás					

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
A	A téma összefoglalásaként a hallgatók olvassák el Zsuzsi édesanyjával készített beszélgetést. Zsuzsi két évig a körzeti általános iskolába járt. Eleinte szívesen kelt fel és indult el az iskolába, de ahogy múlt az idő, Zsuzsi szorongása egyre nőtt. Nem tudott a többiekkel haladni. A tanító néni vigasztalta a szülőket, mondván, majd be fogja hozni Zsuzsi a lemaradását. A sikertelenségek teljesen elvették Zsuzsi kedvét az iskolától, a tanulástól. A szülők döntő lépésre szánták el magukat, új iskolát kerestek a lányuknak. A második évet Zsuzsi már az új iskolában kezdte. A hallgatók olvassák el a mellékletben található elbeszélést (1). Ezután beszélje meg a csoport, hogy mit tett az új tanító néni azért, hogy Zsuzsi mamája a két év eltelte után ezt mesélte el az iskoláról, az osztályról, a tanárokról.	- empátia - szakismeret - véleményalkotás - vita készség - szociális érzékenység	- egyéni munka - közös megbeszélés	- háttéranyag - szakirodalom	- háttéranyag - szakirodalom
B					
C					
III/b Értékelés					
A	A hallgatók írják le: Mennyire tudták hasznosítani, alkalmazni eddigi ismereteiket Mennyire elégedett a szerzett, tanult új ismeretekkel Mennyire elégedett a saját és társai munkájával	- önismeret -segítő véleményalkotás - érzelmek kezelése	- egyéni munka		
B	Az oktató értékeli a csoport munkáját	Kritika elfogadása	- közös megbeszélés		
C					

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

MELLÉKLETEK

PEDAGÓGUS-MELLÉKLET

AKG pedagógia programja: A patrónus kötelességei (részletek)

A patrónust a gyerekek az első év elején, a teljes képzési időszakra választják, s ha valamiért mégsem sikerül megtalálniuk egymással a hangot, akkor is csak hosszabb idő alatt van mód a váltásra. A patrónus a tanuló minden iskolai döntésében részt vesz, nélküle a tanulót érintő lényeges ügyekben nem lehet dönteni. A patrónus tartja a kapcsolatot a szülőkkel, tájékozódik és tájékoztatja őket a tanuló iskolai munkájáról, pedagógiai kérdésekről éppúgy, mint anyagi, ügyekről vagy iskolai programokról. A patrónus hetente legalább egyszer alkalmat biztosít a gyerekek számára a beszélgetésre, függően a beszélgetés témájától négy szemközt vagy az egész fészkaljjal közösen is. A fészkalj-beszélgetéseken (Csibefoglalkozásokon) tájékoztatja a tanulókat az iskolai élet információiról, a következő időszak feladatairól. A patrónus kiemelt feladata a közvetlen és közvetett érték- és normaközvetítés, valamint az életkorhoz igazodó mentálhigiénés-, önismereti fejlesztés egyaránt. Heti rendszerességgel „Csibefoglalkozást” tart. Tartja a kapcsolatot a szaktanárokkal, segíti őket abban, hogy a diákoknak az adottságaiknak leginkább megfelelő terhelést biztosítsák és, tájékozódik a tanulók tantárgyi előmeneteléről, órai munkájáról. A patrónus félévente írásban értékeli a tanulók fejlődését, „és javaslatot tesz a feladatokra, a további időszakra. Ezt az értékelést a tanulóval egyezteteti, valamint megismerteti a szülőkkel, más szaktanárokkal. A patrónusok közössége (egy évfolyam összes patrónusa) heti rendszerességgel értékeli az évfolyamba járó tanulók munkáját, haladását, egyeztetve a szaktanárokkal. Erről tájékoztatják a diákokat és a szaktanárokat is. A patrónus a közös megbeszélések és egyéni tapasztalatok alapján a tanulóval közösen és a szülőkkel is egyeztetve személyre szóló programot alakít ki – a hatékony tanulás, a sikeres iskolai élet, s az élet egyéb területén való boldogulás érdekében. Személyes ráhatással törekszik a gyerekeket a számukra leginkább megfelelő úton tartani, élet- és munkarendjét, tanulását alakítani. A patrónus – bár tudatában van a tanár – diák, felnőtt – gyerek eredendően meglévő

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1

TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó

Teljesítési dokumentáció

aszimmetrikus viszonyának – ezzel együtt olyan személyes kapcsolatokra törekszik a gyerekekkel és szüleivel, hogy módja legyen a diák magánéleti problémáiban, személyes fejlődésében, konfliktusainak megoldásában is közvetlenül segíteni. A patrónus képviseli az iskolában a tanulók érdekeit, közvetíti a problémáikat. A patrónus dolga a jelenlét ellenőrzése, s csak az engedélyével lehet iskolaidőben iskolán kívüli programokon részt venni.

1. A legjobb iskolát találtam meg a lányomnak-

mondja Zsuzsi édesanyja, amikor arról mesél, hogyan látja a szülő szemével gyermekének helyét és kapcsolatait az osztályban, képességeinek fejlesztését, tanulási lehetőségeit az egyik Pesthidegkúti iskolában.

Zsuzsi integrált osztályba jár. Főleg tanulási problémákkal küzd. Olyan osztályba, ahol két SNI-s tanuló van. Az egyik Down szindrómás, a másik – Zsuzsi, aki erősen diszlexiás, diszgráfiás és diszkalkuliás, enyhén autista. Amikor a szülők másik iskolát kerestek, segítséget kértek az Alternatív Pedagógiai Műhely szakemberétől. A szakértő a Gyermek Házát ajánlotta. A szülők ezt el is fogadták Zsuzsi rengeteg iskolai és iskolán kívüli fejlesztő programon vett részt. Mára sikerült elérni, hogy talán majd megállja helyét egy szakiskolában.

Az első években a legnagyobb gondot a beilleszkedés jelentette. Nagyon sokat tett a két osztálytanító, hogy ez sikerüljön. Az alapkészségek elsajátítását fejlesztő pedagógusok segítettek. A tanulók legtöbbször kooperatív csoportokban dolgoznak, így az órákon lehetőség van arra is, hogy a fejlesztő pedagógus segítsen az SNI-s gyerekeknek. Zsuzsi például nagy nehézségek árán tanult meg olvasni. A fejlesztő pedagógus 18 féle módszerrel próbálkozott. A különórai és a napközis foglalkozások eredményeként elérték, hogy Zsuzsi a felső tagozaton képesé vált az önálló ismeretszerzésre, tanulásra. Időnként az osztály előtt is, bár erősen szorongva, de megmutatja, hogy mennyi mindent tud. Megtanulta azt is, hogyan bánjon a saját képességeivel, tud tanulni, önállóan ismereteket szerezni.

Zsuzsi mamája szerint a szülőknél, a család együttműködésén nagyon sok minden múlik. Elég hamar megtanulta, hogy az iskola, a tanárok, az osztályközösség miben képes segíteni a gyermekének. Ez nagyon fontos momentum volt, ugyanis mint minden szülő azt hitte, gondolta, hogy az iskolai

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1

TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó

Teljesítési dokumentáció

szakemberek majd minden problémát megoldanak. Rá kellett jönnie, hogy a pedagógusok, az iskola más szakemberei nem mindenhatók, ezért külső szakemberek terápiáját, fejlesztési módszereit is igénybe kellett venni.

Nagyon fontosnak tartotta, hogy a Zsuzsival foglalkozó tanítókkal, tanárokkal egyeztesse, hogy az iskolán kívül Zsuzsi milyen fejlesztő foglalkozásokon vesz részt. Az osztályba járó gyerekek szüleivel, pedagógusokkal szoros kapcsolatot épített ki. Minden osztály, ill. iskolai programon (ünnepek, foglalkozások, kirándulás) részt vett. Ezeken az alkalmakon nem csak a saját lányával foglalkozott, hanem részt vett az egész osztály életében.

Az együttműködés más oldalról azt jelenti, hogy a szülő őszintén beszélje meg a tanárokkal, ha vélt, vagy valódi hibás, ellenszenves, a gyerekének érzelmeit sértő dolgot tapasztal. Ezt az őszinte, egyenrangú viszonyt csak úgy lehet kialakítani, ha a szülő és a pedagógus mindenre odafigyel, a problémás helyzeteket közösen oldják meg. Napi kapcsolatban vannak egymással, a pedagógus érti és megérti a gyerekekkel kapcsolatos otthoni történéseket és azok hátterét. Hasonlóan a szülőnek is értesülnie kell a napi iskolai problémákról, és pontosan tudnia kell annak hátterét és a többi gyerekre való hatását.

Zsuzsi szülei fontosnak tartják, hogy a tanárok a lányukat mindenben egyenrangúnak tekintsék a többiekkel. Például: a testnevelés órán ugyanazokat a gyakorlatokat végezhesse el, mint más; az elméleti tantárgyakból-függetlenül attól, hogy személyre szabottak a követelmények és egyénileg értékelik a tudást- a bánásmód ne különbözzön másokétól; Zsuzsi is csak akkor írhasson javító dolgozatot, amikor a többiek; a gyengén sikerült dolgozatok ugyanúgy számítsanak be az év végi eredménybe, mint a többieknek.

Az órán kívüli programokban is biztosítani kellene az esélyegyenlőséget, az egyforma kezelési módot. Pl. ha minden gyerek csak kártyával ebédelhet, akkor Zsuzsitól is meg kell követelni, hogy vigyázzon a kártyájára, nem veszítheti el, és neki is be kell mutatni, mint a többieknek az ebédelésnél. Zsuzsi mamája tisztába van azzal, hogy a sportprogramokat nehéz úgy megszervezni, hogy mindenki egyenlő eséllyel induljon, de talán a személyre szabott követelmények és a sok dicséret lehetővé teszi, hogy lánya ebben is sikert érjen el.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1

TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó

Teljesítési dokumentáció

Zsuzsi szülei azt várják a pedagógusoktól, hogy igyekezzenek megteremteni az osztálytársak közötti szolidaritást. Sajnálatra nincs szükség. Ez nagyon nehéz feladat. Nem elég beszélni, beszélgetni a problémáról, természetessé kell tenni azt. A gyerekeknek mindenütt olyan helyzetet kell teremteni, hogy tevékenykedve szerezzenek tapasztalatokat az SNI-s gyerekek helyzetéről, életéről, problémáiról. Mindezek ismeretében mód lehet arra, hogy kialakul az elfogadás, a szolidaritás, a háttérből segítség szándéka, amely azután természetes cselekvéssé, kötelessé válik. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, nagyon sokszínű, figyelmes, sikerélményeket biztosító tanári munkára, és az osztályba járó gyerekek szüleinek a segítségére van szükség. Általában a szülői ház toleráns, empatikus értékei segítik, hogy „egészséges” gyerekük társaként kezelje a „más, mint amilyen én vagyok osztálytársát”, ne nézze levegőnek, szívesen üljön mellé, vagy dolgozzon vele egy csoportban. A gyerekek nyilván érzékelik a követelménybeli és teljesítménybeli különbségeket, így nagy szerepe van abban a tanároknak, hogy ezt a társak tanulják meg kezelni. Zsuzsi szülei nagyon jól tudják és érzékelik, hogy gyermekük tanulási és egyéb hátrányait, különbségeit a tanítók, tanárok igyekeznek csökkenteni, megszüntetni azonban nem tudják. Azt tartják a legfontosabbnak, hogy a körülmények ne gátolják a gyerekeket a hátrányok leküzdésében, és Zsuzsi a lehető legtöbbet fejlődjön mentális, fizikai és értelmi képességei terén.

A szülők elégedettségét mutatja, hogy habár nagyon messze laknak az iskolától, kisebbik gyerekük, Áron is ebben az iskolában tanul. Áron most másodikos. Neki is van egy Down szindrómás és egy értelmileg enyhén sérült osztálytársa.

Áron és osztálytársai pontosan tisztában vannak azzal, hogy mit jelent a szindróma, hogyan kell helyesen segíteni a „furcsa”, „különös” helyzeteket kezelni. A tanítók alaposan foglalkoznak a kérdéssel, mindig tudatosítják a gyerekekben mondataik, tetteik helyességét. Pl. a kegyetlen gyerekjátzmák ebben az osztályban is ugyanúgy megvannak, de erre a két gyerekre vigyáznak, óvják őket, és figyelnek rájuk. Áron képességei kiválóak, a két gyereket elfogadja, segíti őket és barátkozik velük.

Áront bármelyik iskolába vihetném – mondja Zsuzsi mamája, mindenhol szívesen fogadnák. Én nagyon elégedett vagyok ezzel az iskolával, a tanáraival, az alapértékeivel. Eszembe se jut, hogy máshol jobb lenne a gyerekeknek.

Leírta: Harsányi Zsuzsa

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

DIÁKMELLÉKLET

AKG pedagógia programja: A patrónus kötelességei (részletek)

A patrónust a gyerekek az első év elején, a teljes képzési időszakra választják, s ha valamiért mégsem sikerül megtalálniuk egymással a hangot, akkor is csak hosszabb idő alatt van mód a váltásra. A patrónus a tanuló minden iskolai döntésében részt vesz, nélküle a tanulót érintő lényeges ügyekben nem lehet dönteni. A patrónus tartja a kapcsolatot a szülőkkel, tájékozódik és tájékoztatja őket a tanuló iskolai munkájáról, pedagógiai kérdésekről éppúgy, mint anyagi, ügyekről vagy iskolai programokról. A patrónus hetente legalább egyszer alkalmat biztosít a gyerekek számára a beszélgetésre, függően a beszélgetés témájától négy szemközt vagy az egész fészekaljjal közösen is. A fészekalj-beszélgetéseken (Csibefoglalkozásokon) tájékoztatja a tanulókat az iskolai élet információiról, a következő időszak feladatairól. A patrónus kiemelt feladata a közvetlen és közvetett érték- és normaközvetítés, valamint az életkorhoz igazodó mentálhigiénés-, önismereti fejlesztés egyaránt. Heti rendszerességgel „Csibefoglalkozást” tart. Tartja a kapcsolatot a szaktanárokkal, segíti őket abban, hogy a diákoknak az adottságaiknak leginkább megfelelő terhelést biztosítsák és, tájékozódik a tanulók tantárgyi előmeneteléről, órai munkájáról. A patrónus félévente írásban értékeli a tanulók fejlődését, „és javaslatot tesz a feladatokra, a további időszakra. Ezt az értékelést a tanulóval egyezteteti, valamint megismerteti a szülőkkel, más szaktanárokkal. A patrónusok közössége (egy évfolyam összes patrónusa) heti rendszerességgel értékeli az évfolyamba járó tanulók munkáját, haladását, egyeztetve a szaktanárokkal. Erről tájékoztatják a diákokat és a szaktanárokat is. A patrónus a közös megbeszélések és egyéni tapasztalatok alapján a tanulóval közösen és a szülőkkel is egyeztetve személyre szóló programot alakít ki – a hatékony tanulás, a sikeres iskolai élet, s az élet egyéb területén való boldogulás érdekében. Személyes ráhatással törekszik a gyerekeket a számukra leginkább megfelelő úton tartani, élet- és munkarendjét, tanulását alakítani. A patrónus – bár tudatában van a tanár – diák, felnőtt – gyerek eredendően meglévő aszimmetrikus viszonyának – ezzel együtt olyan személyes kapcsolatokra törekszik a gyerekekkel és szüleivel, hogy módja legyen a diák magánéleti

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1

TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó

Teljesítési dokumentáció

problémáiban, személyes fejlődésében, konfliktusainak megoldásában is közvetlenül segíteni. A patrónus képviseli az iskolában a tanulók érdekeiket, közvetíti a problémáikat. A patrónus dolga a jelenlét ellenőrzése, s csak az engedélyével lehet iskolaidőben iskolán kívüli programokon részt venni.

1. A legjobb iskolát találtam meg a lányomnak-

mondja Zsuzsi édesanyja, amikor arról mesél, hogyan látja a szülő szemével gyermekének helyét és kapcsolatait az osztályban, képességeinek fejlesztését, tanulási lehetőségeit az egyik Pesthidegkúti iskolában.

Zsuzsi integrált osztályba jár. Főleg tanulási problémákkal küzd. Olyan osztályba, ahol két SNI-s tanuló van. Az egyik Down szindrómás, a másik – Zsuzsi, aki erősen diszlexiás, diszgráfiás és diszkalkuliás, enyhén autista. Amikor a szülők másik iskolát kerestek, segítséget kértek az Alternatív Pedagógiai Műhely szakemberétől. A szakértő a Gyermek Házát ajánlotta. A szülők ezt el is fogadták Zsuzsi rengeteg iskolai és iskolán kívüli fejlesztő programon vett részt. Mára sikerült elérni, hogy talán majd megállja helyét egy szakiskolában.

Az első években a legnagyobb gondot a beilleszkedés jelentette. Nagyon sokat tett a két osztálytanító, hogy ez sikerüljön. Az alapkészségek elsajátítását fejlesztő pedagógusok segítettek. A tanulók legtöbbször kooperatív csoportokban dolgoznak, így az órákon lehetőség van arra is, hogy a fejlesztő pedagógus segítsen az SNI-s gyerekeknek. Zsuzsi például nagy nehézségek árán tanult meg olvasni. A fejlesztő pedagógus 18 féle módszerrel próbálkozott. A különórai és a napközis foglalkozások eredményeként elérték, hogy Zsuzsi a felső tagozaton képesé vált az önálló ismeretszerzésre, tanulásra. Időnként az osztály előtt is, bár erősen szorongva, de megmutatja, hogy mennyi mindent tud. Megtanulta azt is, hogyan bánjon a saját képességeivel, tud tanulni, önállóan ismereteket szerezni.

Zsuzsi mamája szerint a szülőknél, a család együttműködésén nagyon sok minden múlik. Elég hamar megtanulta, hogy az iskola, a tanárok, az osztályközösség miben képes segíteni a gyerekének. Ez nagyon fontos momentum volt, ugyanis mint minden szülő azt hitte, gondolta, hogy az iskolai

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1
TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó
Teljesítési dokumentáció

szakemberek majd minden problémát megoldanak. Rá kellett jönnie, hogy a pedagógusok, az iskola más szakemberei nem mindenhatók, ezért külső szakemberek terápiáját, fejlesztési módszereit is igénybe kellett venni.

Nagyon fontosnak tartotta, hogy a Zsuzsival foglalkozó tanítókkal, tanárokkal egyeztesse, hogy az iskolán kívül Zsuzsi milyen fejlesztő foglalkozásokon vesz részt. Az osztályba járó gyerekek szüleivel, pedagógusokkal szoros kapcsolatot épített ki. Minden osztály, ill. iskolai programon (ünnepek, foglalkozások, kirándulás) részt vett. Ezeken az alkalmakon nem csak a saját lányával foglalkozott, hanem részt vett az egész osztály életében.

Az együttműködés más oldalról azt jelenti, hogy a szülő őszintén beszélje meg a tanárokkal, ha vélt, vagy valódi hibás, ellenszenves, a gyerekének érzelmeit sértő dolgot tapasztal. Ezt az őszinte, egyenrangú viszonyt csak úgy lehet kialakítani, ha a szülő és a pedagógus mindenre odafigyel, a problémás helyzeteket közösen oldják meg. Napi kapcsolatban vannak egymással, a pedagógus érti és megéri a gyerekekkel kapcsolatos otthoni történéseket és azok hátterét. Hasonlóan a szülőnek is értesülnie kell a napi iskolai problémákról, és pontosan tudnia kell annak hátterét és a többi gyerekre való hatását.

Zsuzsi szülei fontosnak tartják, hogy a tanárok a lányukat mindenben egyenrangúnak tekintsék a többiekkel. Például: a testnevelés órán ugyanazokat a gyakorlatokat végezhesse el, mint más; az elméleti tantárgyakból-függetlenül attól, hogy személyre szabottak a követelmények és egyénileg értékelik a tudást- a bánásmód ne különbözzön másokétól; Zsuzsi is csak akkor írhasson javító dolgozatot, amikor a többiek; a gyengén sikerült dolgozatok ugyanúgy számítsanak be az év végi eredménybe, mint a többieknek.

Az órán kívüli programokban is biztosítani kellene az esélyegyenlőséget, az egyforma kezelési módot. Pl. ha minden gyerek csak kártyával ebédelhet, akkor Zsuzsitól is meg kell követelni, hogy vigyázzon a kártyájára, nem veszítheti el, és neki is be kell mutatni, mint a többieknek az ebédelésnél. Zsuzsi mamája tisztába van azzal, hogy a sportprogramokat nehéz úgy megszervezni, hogy mindenki egyenlő eséllyel induljon, de talán a személyre szabott követelmények és a sok dicséret lehetővé teszi, hogy lánya ebben is sikert érjen el.

K-2008-TÁMOP-3.1.1-08/1

TÁMOP-3.1.1-08/1-2008-0002

A tanítványokkal kapcsolatos ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeket hogyan lehet "hasznosítani" a tanításban

Expanzió Humán Tanácsadó

Teljesítési dokumentáció

Zsuzsi szülei azt várják a pedagógusoktól, hogy igyekezzenek megteremteni az osztálytársak közötti szolidaritást. Sajnálatra nincs szükség. Ez nagyon nehéz feladat. Nem elég beszélni, beszélgetni a problémáról, természetessé kell tenni azt. A gyerekeknek mindenütt olyan helyzetet kell teremteni, hogy tevékenykedve szerezzenek tapasztalatokat az SNI-s gyerekek helyzetéről, életéről, problémáiról. Mindezek ismeretében mód lehet arra, hogy kialakul az elfogadás, a szolidaritás, a háttérből segítség szándéka, amely azután természetes cselekvéssé, kötelessé válik. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, nagyon sokszínű, figyelmes, sikerélményeket biztosító tanári munkára, és az osztályba járó gyerekek szüleinek a segítségére van szükség. Általában a szülői ház toleráns, empatikus értékei segítik, hogy „egészséges” gyerekük társaként kezelje a „más, mint amilyen én vagyok osztálytársát”, ne nézze levegőnek, szívesen üljön mellé, vagy dolgozzon vele egy csoportban. A gyerekek nyilván érzékelik a követelménybeli és teljesítménybeli különbségeket, így nagy szerepe van abban a tanároknak, hogy ezt a társak tanulják meg kezelni. Zsuzsi szülei nagyon jól tudják és érzékelik, hogy gyermekük tanuláspolitikai és egyéb hátrányait, különbségeit a tanítók, tanárok igyekeznek csökkenteni, megszüntetni azonban nem tudják. Azt tartják a legfontosabbnak, hogy a körülmények ne gátolják a gyerekeket a hátrányok leküzdésében, és Zsuzsi a lehető legtöbbet fejlődjön mentális, fizikai és értelmi képességei terén.

A szülők elégedettségét mutatja, hogy habár nagyon messze laknak az iskolától, kisebbik gyerekük, Áron is ebben az iskolában tanul. Áron most másodikos. Neki is van egy Down szindrómás és egy értelmileg enyhén sérült osztálytársa.

Áron és osztálytársai pontosan tisztában vannak azzal, hogy mit jelent a szindróma, hogyan kell helyesen segíteni a „furcsa”, „különös” helyzeteket kezelni. A tanítók alaposan foglalkoznak a kérdéssel, mindig tudatosítják a gyerekekben mondataik, tetteik helyességét. Pl. a kegyetlen gyerekjátzmák ebben az osztályban is ugyanúgy megvannak, de erre a két gyerekre vigyáznak, óvják őket, és figyelnek rájuk. Áron képességei kiválóak, a két gyereket elfogadja, segíti őket és barátkozik velük.

Áront bármelyik iskolába vihetném – mondja Zsuzsi mamája, mindenhol szívesen fogadnák. Én nagyon elégedett vagyok ezzel az iskolával, a tanáraival, az alapértékeivel. Eszembe se jut, hogy máshol jobb lenne a gyerekeknek.

Leírta: Harsányi Zsuzsa